

החזר מע"מ ששולם בגין מתן שירותים לתושבי חוץ

חוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1975 (להלן - "החוק") קובע חבות במס ערך מוסף על עסקה בישראל ועל יבוא טובין לישראל. סעיף 30(א)(5) לחוק קובע כי על מתן שירות לתושב חוץ יחול מע"מ בשיעור אפס, פרט לחריגים שנקבעו. אחד החריגים שנקבעו לעניין זה הינו כי "לא יראו שירות כניתן לתושב חוץ כאשר נושא ההסכם הוא מתן השירות בפועל לתושב ישראל..." אלא אם כן תמורת השירות כלולה בערך הטובין לצורכי מכס.

בפסק הדין שניתן בעניין סוכנות הביטוח קסוטו (ע"א 41/96), שדן בעניין קביעת זהות מקבל השירות לצורך יישום הוראות סעיף 30(א)(5) לחוק, בכלל, ויישום החריג המוזכר לעיל, בפרט, נקבע כי יש להבחין בין מקבל השירות העיקרי לבין מקבלי שירות משניים או אחרים הנהנים מן השירות. שכן, מנוסח הסעיף האמור עולה כי כוונת המחוקק לא הייתה לשלול שיעור מס אפס אם נהנה מן השירות תושב ישראל או אם תושב ישראל היה מקבל משני של השירות, ובלבד שמקבל השירות העיקרי הינו תושב חוץ.

לאור הלכה זו, בה דחה למעשה בית המשפט העליון את פרשנות שלטונות מע"מ לעניין מיסוי עסקאות תיווך בין תושב ישראל לבין תושב חוץ, ניסה משרד האוצר לעקוף את החלטת בית המשפט על ידי הוספת חריג נוסף לכלל הקבוע בסעיף 30(א)(5) וזאת במסגרת חקיקת משנה (תקנה 12א(ד) לתקנות מע"מ) שקבעה כי "לא יחול שיעור מס אפס על שירות שניתן לגבי עשיית הסכם שתושב ישראל צד לו...". תחולת תקנה זו נקבעה מיום 27 במרס 2000 ואילך. בעקבות מעשה חקיקת משנה זה, עתרה סוכנות הביטוח קסוטו לבג"צ בטענה כי המדובר הוא בתקנה "עוקפת" בג"צ. בעקבות עתירה זו הציע בג"צ למדינה לשקול האם יש מקום לבטל את התקנה. בתגובה להמלצה זו הודיע משרד האוצר על כוונתו לתקן את המצב בחקיקה ראשית, ואכן בחודש יולי 2002 תוקן סעיף 30(א)(5) ונקבע כי "לא יראו שירות כניתן לתושב חוץ כאשר נושא ההסכם הוא מתן השירות בפועל, נוסף על תושב החוץ, גם לתושב ישראל בישראל" (להלן "התיקון לחוק").

בחודש נובמבר 2002 יצאה הודעה מטעם המדינה כי לגבי "חלון הזמן" שבין התאריכים ה-27 במרס 2000, המועד בו נכנסה תקנה 12א(ד) לתחולה ועד ליום 1 ביולי 2002, מועד ביצוע התיקון לחוק, יוחזרו לנישומים תשלומי מע"מ ששילמו בגין שירותים שניתנו לתושבי חוץ ואשר חוייבו במע"מ מכוח תקנה 12א(ד). לאור ההודעה האמורה, מומלץ לבחון האם שולמו תשלומי מע"מ כאמור לעיל, ובמידה שכן, נשמח לסייע בפניה לשלטונות מע"מ בבקשה להחזר התשלומים האמורים.